

Χένρυ Μίλλερ

Τροπικός του Καρκίνου

(Αποσπάσματα)

Στον μεσημβρινό του χρόνου δεν υπάρχει αδικία: υπάρχει μονάχα η κίνηση της ποίησης που γεννάει την ψευδαίσθηση της αλήθειας και του δράματος. Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή έρθει κάποιος ενώπιος ενωπίω με το απόλυτο, τότε η μεγαλειώδης ευσπλαχνία που κάνει ανθρώπους, όπως ο Γκαουτάμα και ο Ιησούς, να μοιάζουν θεϊκοί, παγώνει και χάνεται το τερατώδες δεν είναι ότι οι άνθρωποι μπόρεσαν ρόδα να δημιουργήσουν από τούτη τη στοιβαγμένη κόπρη αλλά ότι, για κάποιο λόγο ανεξιχνίαστο, είχαν θελήσει να δημιουργήσουν ρόδα. Για τον ένα ή για τον άλλο λόγο, ο άνθρωπος θέλει το θαύμα, το αναζητάει, και για να το κατορθώσει θα πρέπει να πορευθεί μέσα από το αίμα. Θα διαφθαρεί από τις ιδέες, σε μια σκιά θα περιορίσει τον εαυτό του αν για ένα δευτερόλεπτο στη ζωή του όλη μπορέσει να κλείσει τα μάτια απέναντι στην αποτροπιαστική πραγματικότητα. Τα πάντα υπομένει – την ατίμωση, τον εξευτελισμό, την ένδεια, τον πόλεμο, το έγκλημα, την πλήξη – μπροστά στην πίστη ότι μες στη νύχτα κάτι θα συμβεί, ένα θαύμα, που θα κάνει τη ζωή υποφερτή. Και αδιάκοπα, όλο το χρονικό διάστημα, ένας καταμετρητής τρέχει εδώ κι εκεί εντός μας και δεν υπάρχει χέρι να μπορεί να τον φτάσει και να τον παύσει. Ναι, όλη την ώρα κάποιος τρώει της ζωής τον άρτο και πίνει της ζωής τον οίνο, κάποιος χοντρός παπάς σαν κατσαρίδα που κρύβεται στα κελάρια καταβροχθίζει τον άρτο και μπεκροπίνει με τον οίνο, ενώ πάνω απ' το φως ενός δρόμου ένας οικοδεσπότης φάντασμα αγγίζει τα χείλη και το αίμα γίνεται άχρωμο σαν το νερό. Κι έξω από το δίχως σταματημό μαρτύριο και τη δίχως σταματημό δυστυχία κανένα θαύμα δεν γίνεται, κανένα έστω μικροσκοπικό κατάλοιπο ανακούφισης. Μονάχα ιδέες, ωχρές, εξασθενημένες ιδέες που πρέπει να παχύνουνε για το σφαγείο – ιδέες που παρουσιάζονται σαν τη χολή, σαν τα εντόσθια ενός γουρουνιού όταν του ανοίγουνε το κουφάρι.

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Μετάφραση Γιώργος – Ίκαρος Μπαμπασάκης

Από <http://gianniszelianaios.blogspot.gr/2009/09/henry-miller.html>

(Άλλα αποσπάσματα από το ίδιο βιβλίο)

«Λαχταρώ έναν κόσμο, όπου οι άντρες και οι γυναίκες θα' ναι σιωπηλοί σαν τα δέντρα (γιατί, αλίμονο, στον κόσμο μας μιλούμε τόσο πολύ, που το πράγμα έχει καταντήσει αφόρητο). Έναν κόσμο όπου οι ποταμοί – ανώνυμοι, άγνωστοι, ελεύθεροι από κάθε μυθολογία – θα σε κουβαλούν από μέρος σε μέρος και θα σε φέρνουν σ' επαφή μ' άλλους ανθρώπους και θα σε βοηθούν να γνωρίσεις την αρχιτεκτονική, τη θρησκεία, τα φυτά και τα ζώα διάφορων τόπων. Ποθώ μεγάλους κι αδάμαστους ποταμούς, χωρίς βάρκες και πλοία, ποταμούς που μέσα τους θα πνίγονται τα ανθρώπινα όντα, βουλιάζοντας όχι πια στο μύθο, την παράδοση, τα βιβλία και τη σκόνη του παρελθόντος, αλλά στο χρόνο, στο διάστημα και στην ιστορία. Ποταμούς τεράστιους, δημιουργούς απέραντων ωκεανών, όμοιων με τον Δάντη και τον Σαίξπηρ, ποταμούς που δε θα κινδυνεύουν να ξεραθούν μες στο κενό του παρελθόντος. Ωκεανούς, ναι! Ας βρούμε, στην ανάγκη ας εφεύρουμε νέους ωκεανούς, παρθένους, άγνωστους, που θα μας ξεπλύνουν απ' το παρελθόν, ωκεανούς που θα δημιουργήσουν νέες γεωλογικές κατατάξεις και νέους γεωλογικούς σχηματισμούς, νέες τοπογραφικές θέσεις και παράξενες, τρομαχτικές ηπείρους.

Εμπρός!

(...)

Μας χρειάζεται ένας κόσμος κατοικημένος από άντρες και γυναίκες που θα κουβαλούν ανάμεσα στα σκέλια τους ένα μοτέρ, μας χρειάζεται ένας κόσμος κυριευμένος από φυσική μανία, πάθος, δράμα, δράση, όνειρα, τρέλα. Ένας κόσμος δημιουργός εκστατικών στιγμών, όχι παραγωγός πορδών. Πιστεύω πως σήμερα, πιότερο από ποτέ, είμαστε υποχρεωμένοι να σκαλίζουμε τα βιβλία, ακόμα κι αν στο καθένα απ' αυτά δεν υπάρχει παρά μονάχα μια αξιόλογη σελίδα, γιατί οφείλουμε να ψάχνουμε ακατάπαυστα, για να βρούμε το κάθε κομμάτι, το κάθε ξεσκαλίδι, το κάθε θραύσμα που θα μπορούσε να περικλείει μέσα του λίγο μέταλλο, το καθετί που θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανάσταση των ψυχών και των σωμάτων. Μπορεί βέβαια να 'μαστε όλοι καταδικασμένοι, μπορεί να μην υπάρχει ελπίδα σωτηρίας για κανέναν μας, αλλά ακόμα κι αν αυτό αληθεύει, δεν είναι σωστό να παραδοθούμε και να υποκύψουμε στη μοίρα μας δίχως μάχη»....

[Σελ 12-14]

Μετέφερα τη γραφομηχανή στο διπλανό δωμάτιο όπου μπορώ να κοιτιέμαι στον καθρέφτη ενόσω γράφω.

Η Τάνια είναι σαν και την Ιρέν. Περιμένει κάτι σπουδαίο.

Αλλά υπάρχει και μια άλλη Τάνια, η Τάνια σαν μεγάλος σπόρος που απλώνει γύρη ολόγυρα — ή ας πούμε, κομμάτι σαν τον Τολστόι, σαν στάβλος όπου θάβουνε το έμβρυο. Η Τάνια είναι ένας πυρετός — les voies urinaires, Café de la Liberté, η πλατεία των Βοσγίων, φανταχτεροί λαιμοδέτες στο βουλευβάρτο Μονπαρνάς, σκοτεινά λουτρά, κρασί Porto Sec, σιγαρέτα Abdullah, το αντάτζιο της σονάτας Pathétique, ακουστικά βαρηκοΐας, ανεκδοτολογικές συνάξεις, στήθη ηλιοκαμένα, βαριές καλτσοδέτες, τι ώρα είναι, χρυσαφένιοι φασιανοί γεμιστοί με κάστανα, μεταξένια κρινοδάχτυλα, αχνά δειλινά που γυρίζουν

στο χρώμα του λιόπουρνου, ακρομεγαλία, καρκίνος και παραλήρημα, θερμά πέπλα, μάρκες του πόκερ, αιμάτινα χαλιά και απαλά μεριά. Η Τάνια λέει δυνατά για να την ακούσουν οι πάντες: «Τον αγαπώ!». Και ενώ ο Μπόρις προθερμαίνεται με ούισκι, η Τάνια λέει: «Έλα κάτσε εδώ! Ω Μπόρις... Ω, η Ρωσία... τι να κάνω; Σκάω!».

Τις νύχτες, σαν βλέπω το μουσάκι του Μπόρις πάνω στο μαξιλάρι, με πιάνει υστερία. Ω Τάνια, πού είναι τώρα το ζεστό σου το μουνί, εκείνες οι πλούσιες, βαριές καλτσοδέτες, εκείνα τα τρυφερά τροφαντά σου μπούτια; Έχω ένα κόκαλο στο καυλί μου, έξι ίντσες πράμα. Θα χωθώ σε κάθε πτυχή του μουνιού σου, Τάνια, με σπέρμα θα σ' το πλημμυρίσω. Θα σε στείλω σπίτι σου, στον Σιλβέστρο σου, μ' έναν πόνο στην κοιλιά και με τη μήτρα σου τα μέσω έξω. Ο Σιλβέστρος σου! Τώρα μάλιστα!

Ναι, δεν λέω, ξέρει να ανάψει μια πυρά, αλλά εγώ ξέρω να πυρακτώσω ένα μουνί. Θα εξαπολύσω βέλη καυτά μέσα σου, Τάνια, τις ωοθήκες σου θα πυρώσω. Ζηλεύει λιγούλακι τώρα ο καλός σου ο Σιλβέστρος; Νιώθει κάτι, καλά δεν λέω; Νιώθει τα χνάρια απ' το καλό μου το καυλί. Άνοιξα κομμάτι τις όχθες. Τις ζάρες ισοπέδωσα. Μετά το πέρασμά μου, μπορείς να πάρεις ντορήδες, ταύρους, κριούς, πάπιους, σκυλιά του Αγίου Βερνάρδου. Μπορείς να παραγεμίσεις το απευθυσμένο σου με βατράχια, νυχτερίδες, σαύρες. Μπορείς να χέσεις αρπισμούς άμα κάνεις κέφι, ή να δέσεις ένα σαντούρι στον αφαλό σου. Σε γαμάω, Τάνια, έτσι που για πάντα να μείνεις γαμημένη. Κι αν φοβάσαι δημόσια να γαμηθείς, θα σε γαμάω κατά μόνας. Θα κόψω μερικές τρίχες απ' το μουνί σου και θα τις κολλήσω στου Μπόρις το πιγούνι. Την κλειτορίδα σου θα δαγκάσω και θα φτύσω δυο κομμάτια ίσαμ' ένα φράγκο το καθένα...

Μπλε ο ουρανός σαν το λουλάκι, καθάριος, δίχως πια τα χνουδωτά του σύγνεφα, δέντρα κάτισχνα ν' απλώνονται ατελείωτα, με τα μαύρα τους κλωνάρια να γνέφουν σαν υπνοβάτες. Ζοφερά, φασματικά δέντρα, με κορμούς χλωμούς σαν του πούρου τη στάχτη. Μια σιωπή απόλυτη κι ολότελα ευρωπαϊκή. Τα πατζούρια κλειστά, τα μαγαζιά σφαιλιστά. Μια κόκκινη ανταύγεια από την καύτρα ενός τσιγάρου εδώ κι εκεί σημαδεύει το ραντεβού δύο ερωτευμένων. Τραχιές οι προσόψεις, σχεδόν αποτρεπτικές — άμωμες εξόν από τις σκιερές κηλίδες που απλώνουν τα δέντρα. Καθώς περνώ απ' την Ορανζερί, φέρνω στο νου μου ένα άλλο Παρίσι, το Παρίσι του Μομ, του Γκογκέν, του Τζορτζ Μουρ το Παρίσι. Σκέφτομαι εκείνο τον τρομερό Σπανιόλο που κατέπληξε τότε όλον τον κόσμο με τα ακροβατικά του άλματα από τεχνοτροπία σε

τεχνοτροπία, από σπιλ σε σπιλ. Σκέφτομαι τον Σπένγκλερ και τα τρομερά του μανιφέστα, και αναρωτιέμαι αν το σπιλ, το μεγάλο σπιλ, ναι, το σπιλ το μεγαλειώδες, έχει πια για πάντα χαθεί. Λέω ότι το μυαλό του ήταν με τέτοιες σκέψεις κατακλυσμένο, αλλά δεν είναι αλήθεια — αργότερα πια, μετά που διέσχισα τον Σηκουάνα, μετά που άφησα πίσω όλο αυτό το φωταγωγημένο καρναβάλι, άφησα το νου μου με τέτοιες σκέψεις να παίζει. Για την ώρα, δεν μπορώ τίποτε να σκεφτώ — μονάχα ότι είμαι μια παλλόμενη ευαισθησία, ένας αισθητήρας, καρφωμένος από το θαύμα τούτων των νερών που αντανακλούν έναν λησμονημένο κόσμο. Στις όχθες τα δέντρα γέρνουν βαριά πάνω στον θαμπωμένο καθρέφτη — όταν ο αγέρας τα ανυψώνει και τα γεμίζει με το χαμηλότονο μελωδικό θρόισμα, αφήνουν λίγα δάκρυα να κυλήσουν κι αναριγούν καθώς το νερό στριφογυρνάει κάτωθι τους. Ασφυκτιώ μ' αυτό. Και δεν υπάρχει ψυχή για να κοινοποιήσω έστω κι ένα κλάσμα από τη συγκίνηση που με διαπερνά...

Το πρόβλημα της Ιρέν είναι ότι έχει μια βαλίτσα αντί για μου νί. Θέλει μεγάλα λόγια να της χώνεις στη βαλίτσα της. Πελώρια, avec des choses inouïes. Η Λόνα πάλι, αυτή ναι, είχε μουνί αυτή. Το ξέρω γιατί έκοβε και μας έστελνε μερικές τρίχες αποκεί κάτω. Η Λόνα — ένα ανήμερο πλάσμα που ρούφαγε άπληστα την ηδονή απ' τον αέρα. Σε κάθε λόφο έκανε την πόρνη — και μερικές φορές το 'κανε σε τηλεφωνικούς θαλάμους, και σε τουαλέτες. Αγόρασε ένα κρεβάτι για τον Βασιλιά Κάρολο κι ένα κύπελλο ξυρίσματος με χαραγμένα τ' αρχικά του. Την άραζε στην Τότεναμ Κορτ Ρόουντ, σήκωνε το φόρεμά της και χαϊδεύοταν. Το 'κανε και με κεριά, με πυροτεχνήματα, και με πόμολα ακόμα. Ουδείς πούτσος επί

γης δεν ήταν αρκετά μεγάλος για δαύτη... ουδείς. Οι άντρες έμπαιναν μέσα της, χώραγαν και κολύμπαγαν. Ήθελε υπερμεγέθεις πούτσους, αυτοπυροδοτούμενες ρουκέτες, καυτό κοχλάζον καύσιμο καμωμένο από κερί και κριεζώτο. Θα σου 'κοβε κάλλιστα το πουλί και θα το κράταγε μπηγμένο μέσα της για πάντα, αν της έδινες την άδεια. Ένα μουνί στο εκατομμύριο, αυτή η Λόνα! Ένα μουνί-πείραμα εργαστηρίου δίχως χαρτί ηλιοτροπίου ικανό να πάρει το χρώμα του. Ήταν κι αρχιψεύτρα, αυτή η Λόνα. Ποτέ δεν αγόρασε το κρεβάτι για τον Βασιλέα Κάρολό της. Τον έστεψε με μια μμποτίλια ουίσκι κι η γλώσσα της ήτανε τίγκα στις ψείρες και στα αύριο. Α, τον έρμο τον Κάρολο, άλλο δεν μπορούσε να κάνει εξόν απ' το να ζαρώσει μέσα της και να πεθάνει. Εκείνη έπαιρνε μια βαθιά ανάσα κι εκείνος γλιστρούσε από μέσα της και σωριαζόταν — σαν ψόφιο στρείδι.

Πελώρια, μεγάλα λόγια, avec des choses inouïes. Μια βαλίτσα δίχως λουριά. Μια κλειδαριά χωρίς κλειδιά. Είχε στόμα γερμανικό, γαλλικά αυτιά, ρωσικό πισινό. Διεθνές μουνί. Όταν ανέμιζε τη σημαία ήταν κόκκινη ίσαμε το λαρύγγι. Έμπαινες στο βουλεβάρτο Ζιλ-Φερί κι έβγαινες στην Πορ ντε λα Βιγιέτ. Άφηνες τα γλυκάδια σου μες στο κάρο μεταφοράς μελλοθανάτων — κόκκινο κάρο, δίτροχο το δίχως άλλο. Στη συμβολή του Ουρκ και του Μάρνη, όπου τα νερά ρέουν μέσα απ' τους υδατοφράχτες και απλώνονται σαν γυαλί κάτω απ' τις γέφυρες. Η Λόνα είναι αραχτή εκεί τώρα, και το κανάλι είναι γεμάτο γυαλιά και σκλήθρες — οι μιμόζες θρηνούν, και μια υγρή, ομιχλώδης πορδή πέφτει στα παραθυρόφυλλα. Ένα μουνί στο εκατομμύριο, αυτή η Λόνα! Όλη ένα μουνί, όλη ένας γυάλινος κώλος όπου μπορείς να διαβάσεις την ιστορία του Μεσαίωνα.